

Värdefulla naturområden behöver finnas i nätverk, så att arter kan sprida sig i landskapet. Därför behöver områden bindas samman. Gamla träd, levande och döda, behöver sparas och vårdas, gammal skog få stå kvar, blomrika hagmarker och vägkanter skötas, våtmarker återskapas och vattenmiljöer skyddas mot föroreningar.

defulla miljöer som tillsammans ingår i en viktig helhet inom Rolfsåns avrinningsområde. Exempel är Storåns, Söråns och Nolåns dalgångar, strandområden runt Lygnern och Stensjön, Fjärås bräcka, Rolfsån och Kungsbackafjorden.

Genom samverkan och gemensamma visioner ökar inspirationen! Föreningar, markägare, företag, kommuner och andra myndigheter behöver samverka för att nå en hållbar utveckling! Friska artrika ekosystem, folkhälsa och landsbygdsutveckling är något som kan gå hand i hand.

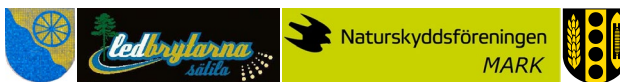

Området ingår i en viktig vandringsväg för exempelvis lax, som numera kan simma från havet ända upp till Olsfors för att leka. Ett stort höststräck av fåglar sker genom Storåns dalgång, längs ”Lygnerns norra branter” och vidare mot kusten. Historiskt har Lygnern och Storåns dalgång varit viktiga även för människors resor med båt, häst och till fots. Idag kan du färdas över Lygnern på båten Isa, vars förlaga trafikerade sjön i början på 1900-talet.

Området ligger kring den gamla gränsen mellan Danmark och Sverige varav en gränsmarkering finns kvar längre västerut. På kartor från 1600-talet kan man se hur inägorna såg ut där man slog hö och hade åkertegarna. Djuren hölls under sommaren på utmarken utanför inägan. Leden går delvis på den gamla kyrkvägen till Sätilla kyrka. En annan del går på kvarnvägen som ledde till kvarnar vid Ramhultafallet. Torplämningar och odlingsrösen finns längs leden. Fram till början av 1900-talet fanns ett stenbrott för den kända Fjärärgneisen i området.

mark.naturskyddsforeningen.se
Lygnerns vattenråd: www.vattenorganisationer.se/lygnernsvr
Rapporten "Lygnerns norra branter
- att upptäcka mångfald"

Lygnerns norra branter

- att upptäcka mångfald

Lygnerns stora vattenspegel breder ut sig från Sätila till Fjärås bräcka. Längs Lygnerns norra sida sträcker sig en milslång led, mellan Sätila och Tostekulla. Leden tar dig längs Lygnerns stränder genom ett varierat landskap med utsikter över sjön och sköna naturupplevelser genom skogar, öppna marker och längs bergbranter.

Dessutom finns här en spännande kulturhistoria med torplämningar, kvarnar, små stenbrott samt historiska vägar och gränsmarkeringar.

Leden passerar genom tre naturreservat och ett av Västsveriges mest artrika områden.

Välkänt men ändå okänt

Lygnern ligger på gränsen mellan Halland och Västergötland. Den ingår i Rolsåns avrinningsområde vars vatten mynnar i Kungsbackafjorden.

Bergbranterna längs Lygnerns norra stränder är sedan tidigare kända för sin värdefulla natur. Ramnån kastar sig här utför klipporna och bildar det vackra och av många besöka Ramhultafallet. Flera naturreservat finns i området som Årenäs-Tostekulla, Ramhulta och Smälteryd.

Området har varit känt sedan länge men upptäckten av ovanliga svampar i början på 2000-talet visade att naturen ändå var dåligt utforskad.

Att upptäcka mångfald tillsammans

Mellan 2012 och 2015 pågick ett samarbetsprojekt mellan Sätila Hembygdsförening, Ledbrytarna, Naturskyddsföreningen i Mark och Marks kommun. Målet var att hitta så många arter som möjligt från Sätila, längs Lygnerns norra sida, till kommungränsen. Fåglar, fladdermöss, insekter, svampar, lavar, mossor och växter inventerades tillsammans med kunniga personer från trakten och Västsverige. Runt 200 personer deltog på de många utflykter som anordnades i området. I samma veva anlades leden genom området genom Ledbrytarnas försorg.

De små är viktiga!

Mycket av mångfalden är svår att upptäcka, eftersom många arter är små. Men de små är minst lika viktiga som de stora. Insekter och svampar är det två klart artrikaste grupperna.

Många arter lever av växter. Därför kan växternas artrikedom ge en vink om hur stor artrikedom kan vara i övriga grupper.

Myllrande artrikedom

Totalt har 2100 arter hittats i det 400 hektar stora området. Detta är troligen ungefär 20 % av de arter som verkligen finns här. Det innebär att det kan finnas runt 10000 arter i området - mycket finns kvar att upptäcka!

Ett hett område

Området är en viktig "hot spot" för biologisk mångfald. Det betyder att här finns en ovanligt hög artrikedom och många rödlistade arter. Nästan etthundra rödlistade arter har hittats.

Vad skapar mångfald?

Anledningen till den höga mångfalden är den stora variationen av miljöer som bergbranter, ädellövskog, gamla och döda träd, öppna solbelysta marker, stränder, våtmarker och Storåns utlopp. Att bergrunden i branterna delvis består av basisk bergart (grönsten) ökar också artrikedom.

Ovanliga arter

Exempel på ovanliga arter som finns inom området är västkustros, ekoxe, guldsandbi, hasselmus, hasselsnok, örtlav, fågelfotsmossa, mindre hackspett, lax och lundtaggsvamp. Den senare rapporterades för första gången i Sverige år 2000 i området. Vissa arter har här sina enda kända förekomster i länet. Många arter behöver mosaiker av solbelysta ängar och hagmarksträd tillsammans med skogsbevuxna områden.

Det största hotet mot många ovanliga arter inom området är igenväxningen av tidigare öppnare områden.

Hasselmus

Stämning spolsnäck

Praktfingersvamp

Mindre hackspett

Violett kantad guldvinge

Jaguarfläck och skriftlav

Västkustros

Åkergröda